

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

4. Afsnitten van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

4. Afsnitten van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

4. Afsnitten van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

REFERENTIE No: 11770
INFORMATIEKOPIE: dwh dges dio, -/pz doa, -/op z dbi, -/pl, -/ef zs dwb

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 91

AFDELING VERBINDINGEN
's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN
CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
23 oktober 1959 [no. 6921]
BESTEMD VOOR:
min. v. b.z.

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No.:
Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:
23 oktober 1959

AFKOMSTIG VAN: washington

PARAAF/OPM:

geheim

medewerker had aan de hand van uw vierhonderd negenenzeventig een gesprek met directeur zuid pacific zaken van state kma gordon mein stp
mein kende de door u bedoelde verklaringen niet en was zich met name niet bewust van een uitlating van menzies welke daarop dezerzijds werd omschreven stp mein zei dat inderdaad state enige vragen had gehad over communique van peking stp hoewel op de keper beschouwd daarin geen nieuwe elementen voorkwamen stp zo was indonesische standpunt aanziens formosa sedert bandung conferentie herhaaldelijk overeenkomstig uitgedrukt cma terwijl ook chinese houding aanziens n n g geen verrassing was stp
noodzaak van reis van subandrio naar peking was evenwel niet duidelijk stp men had indruk dat subandrio er aldaar niet in geslaagd was indon politiek aanziens chinezen in indonesie te verklaren stp niettemin leek het erop cma met name gezien hetgeen subandrio bij latere gelegenheden had gezegd cma dat indonesiers deze politiek rustig zouden doorzetten stp
ten aanzien van communique was verduidelijking gevraagd aan jones die terzake weldra inlichtingen zou inwinnen en wel over volgende punten dbrpnt
a verband tussen taiwan en n n g leek bedenkelijk daar immers china geenszins van agressie tegen formosa had afgezien stp
b niet duidelijk was waarom passage was opgenomen over gesprekken eisenhower chroesjtsjew stp wat hadden subandrio en chen yi in onderling gesprek hiermede te maken vrgtkn
over het geheel had mein de indruk dat subandrio wellicht in peking iets teveel naar links was uitgegleden china afdeling had evenwel aan mein medegedeeld dat dit soort van communique van pekingbezoekers geenszins uitzonderlijk stp chinezen hadden een manier

ONTVANGEN

CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No: 11770

-2-

Rubricering: geheim

van gasten vriendelijk te ontvangen en hen plotseling een tekst voor te leggen cma welke dan werd getekend voordat de bezoekers zich voldoende van de inhoud bewust waren stp

medewerker bracht daarop het gesprek op de toespraak van sukarno voor studenten van elf dezer waar in deze uiteenzette dat het kapitalisme van engeland amerika en west europa liberalisme als ideologie had en hoe dit liberalisme cma wanneer het kapitalisme volgens marks door zelfverstikking noodzakelijkerwijze in het gedrang moest komen cma omsloeg in fascisme stp dit fascisme bond de strijd aan tegen de arbeiders klasse stp indonesie moest zich dus tegen het kapitalisme en de fascistische voortzetting daarvan verzetten stp

mein antwoordde dat hij deze toespraak veel ernstiger vond dan de uitlatingen van subandrio stp hij had over deze kwestie echter niets uit djakarta vernomen en had ook niet om opheldering gevraagd stp sprekend over algemene toestand merkte zegsman op dat het beeld eigenlijk even vaag was gebleven stp het was met name niet duidelijk hoe de krachten verhoudingen nu eigenlijk lagen tussen regering en de nieuw gevormde raad terwijl ook de positie van het parlement nog onbepaald leek stp wellicht zouden evenwel de discussies over het decreet no zes aanzien autonome gebieden en voorts de uitwerking van het rapport van de commissie onder voorzitterschap van aidit en de gevolgen daaraan te geven cma dit beeld duidelijker maken stp

belangrijk achtte mein het feit dat hatta zich na zolang stilzwijgen wederom had geuit stp zegsman vreesde evenwel dat hatta zijn verklaring niet zou doen volgen door positieve gedachten omdat hatta al evenmin ooit blijk had gegeven van het hebben van een oplossing cma anders dan het wondermiddel van de coöperatieven waarmede hij steeds leunde stp zou hatta na deze ene uitlating er wederom het zwijgen toe doen dan leek het zegsman niet onmogelijk dat deze critiek in de ruimte hatta op den duur slechts schade zou kunnen doen doordat hij verwachtingen te zijnen aanzien opwekte en dan weer teleurstelde stp

mein achtte het nog steeds gunstig dat sukarno de leiding van de regering op zich genomen had stp de president stond nu tegenover de consequenties van zijn eigen politiek stp indien dit ertoe zou leiden dat hij zijn nek zou breken behoefde dit volgens de mening van mein niet zonder meer een ongunstige ontwikkeling te zijn cma hoewel geenszins te overzien was wat er daarna in indonesie zou gebeuren omdat eigenlijk niemand aanwezig was die een voldoende greep op de massa had om de zaak te kunnen overnemen stp door

-3-

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

in codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord. rs, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN

CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No: 11770

Rubricering: geheim

speculerende over de mogelijkheden die zich dan zouden voordoen zag mein voor hatta nasution of djuanda een kans op overname van de leiding stp elk van deze drie zou naar hij meende spoedig een accoord met de rebellen nastreven stp de d i zou daarmee evenwel niet zijn opgelost stp dan zou indonesia hulp moeten zoeken voor het wederom op gang brengen van de economie waarbij mein meende dat de jappers een goede kans zouden maken stp

hoewel het voorgaande een weergave is van een gesprek dat zich met name voor wat betreft voorgaande alinea in het meer theoretische begaf en derhalve niet als een concrete reflectie van het Amerikaanse denken aanzien indonesie mag worden beschouwd cma heb ik gemeend er goed aan te doen dit meer uitvoerig weer te geven cma aangezien het wellicht duidelijk maakt dat state zich thans in feite schijnt te beperken tot een observeren van de toestand cma zonder zich teveel te binden aan een of andere partij of groepering en slechts strevende naar de handhaving van een onderling goed klimaat tussen beide landen cma althans het voorkomen van alles wat dit klimaat zou kunnen bederven stp daarom zal men voortgaan indonesia te laten meedelen in de buitenlandse hulp zowel militair als economisch voorzover middelen aanwezig en niet reeds elders gecommitteerd stp in verband met de op state heersende gevoelens over de wanorde daar te lande lijkt het evenwel waarschijnlijk dat eventuele economische hulp voorshands op bescheiden schaal zal zijn en alleen dan in aanmerking zal komen als indonesia tijdig zijn gedachten kan verzamelen over wat het eigenlijk wil

over het gunstig houden van het klimaat leek mein evenwel niet helemaal gerust stp niet slechts is zich in indonesia een anti westerse culturele actie aan het opbouwen cma doch ook aangelegenheden als van de vlieger pope die djakarta nog achter de hand heeft cma zouden zeer gemakkelijk tot ernstige verstoringen kunnen leiden stp

een interessante vraag blijft tot slot nog in hoeverre state volledig instemt met de inzichten van jones stp medewerker meende een zekere reserve terzake bij mein te moeten constateren toen laatstgenoemde cma sprekende over de recente artikelenserie van sulzberger over indonesia in de new york times deze artikelen over het algemeen goed noemde doch met een schampere lach hier aan toevoegde dat hij ten aanzien van een artikel zich evenwel afgevraagd had of daar niet jones aan het woord was stp ik moet aannemen cma dat hij hier doelde op het artikel waarvan ik u de tekst onder nummer drie vijf een twee twee zeven

Lhk meg met rock and roll sthk

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd

an codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
ars, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN

██████████ CODEBERICHT

VERVOLG

-4-

Ref. No: 11770

Rubricering: geheim

deed toekomen stp de opmerking van sulzberger in een later artikel dat door het balanceren van sukarno van het leger tegen de communisten met het groeien van de betekenis van het leger ook de communisten aan kracht gewonnen hadden meende mein echter te kunnen onderschrijven stp

van roijen 844.8